



JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Tilsynet i henhold til grundlovens § 71
Christiansborg
1240 København K

Dato: 18. juni 2013
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Christina Hjeresen
Sagsnr.: 2013-0032-0735
Dok.: 786328

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 7 (Alm. del), som Folketingets tilsyn i henhold til grundlovens § 71 har stillet til justitsministeren den 25. april 2013.

Morten Bødskov

/

Rikke-Louise Ørum Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 7 (Alm. del) fra Folketingets tilsyn i henhold til grundlovens § 71:

”Har ministeren/Domstolsstyrelsen kendskab til sager ved domstolene, hvor uberettiget administrativ frihedsberøvelse inden for psykiatrien i lighed med uberettiget frihedsberøvelse i et fængsel har udløst erstatning, og hvilke regler om erstatningsansvar gælder generelt i sådanne sager?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst, at sager om erstatningsansvar for uberettiget administrativ frihedsberøvelse inden for psykiatrien ved domstolene vil blive behandlet som en civil sag mellem patienten og den myndighed, der har truffet beslutning om den administrative frihedsberøvelse.

Domstolene registrerer ikke sådanne oplysninger om de enkelte civile sager, der gør det praktisk muligt at fremfinde civile sager ved domstolene om de i spørgsmålet nævnte erstatningskrav.

En besvarelse af spørgsmålet fra Domstolsstyrelsens side vil således kræve, at der iværksættes en manuel gennemgang af en repræsentativ andel af modtagne civile sager ved et antal udvalgte byretter, hvilket vil være ganske ressourcekrævende.

Det tilføjes i forlængelse heraf, at Justitsministeriet ikke har kendskab til sager ved domstolene, hvor uberettiget administrativ frihedsberøvelse inden for psykiatrien i lighed med uberettiget frihedsberøvelse i et fængsel har udløst erstatning.

2. Justitsministeriet kan om ansvarsgrundlaget i tilfælde af en frihedsberøvelse foretaget i strid med psykiatrilovens regler oplyse, at dette spørgsmål blev drøftet af udvalget vedrørende sindslidendes retsstilling i principbetænkning nr. 1068/1986 om tvang i psykiatrien. Udvalgets flertal fandt ikke, at regler om objektivt erstatningsansvar var egnet til at regulere dette område. Der er herefter ikke i psykiatriloven fastsat regler om ansvarsgrundlaget.

Ansvarsgrundlaget i sager om erstatning for frihedsberøvelse foretaget i strid med psykiatrilovens regler er således den almindelige culperegulering, dvs.

at der indtræder ansvar for den skade, som forvoldes ved en handling, der kan tilregnes den handlende som forsætlig eller uagtsom.

Justitsministeriet kan i øvrigt oplyse, at dansk erstatningsret bygger på det princip, at der som hovedregel kun kan kræves erstatning, når skadelidte har lidt et tab, det vil sige er blevet påført en økonomisk skade. Herudover er der på visse helt særlige områder fastsat regler om godtgørelse for ikke-økonomisk skade, f.eks. godtgørelse for svie og smerte, godtgørelse for varigt mén og godtgørelse for tort.

Ved siden af udmålingsreglerne i erstatningsansvarsloven gælder der en række almindelige erstatningsretlige principper om bl.a. årsagssammenhæng, påregnelighed, egen skyld, accept af risiko og tabsbegrænsningspligt, som kan have betydning for erstatningsspørgsmålet, herunder erstatningsudmålingen. Disse principper, som er udviklet i retspraksis, skal indtages ved vurderingen af den erstatning, som den skadelidte måtte have krav på.